

Sygn. akt IX Ca 584/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 października 2017 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie IX Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Bożena Charukiewicz
Protokolant:	sekr. sądowy Agnieszka Najdrowska

po rozpoznaniu w dniu 26 października 2017 r. w Olsztynie na rozprawie

sprawy z powództwa Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w R.

przeciwko A. P. (1), A. P. (2) i H. D.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego od wyroku Sądu Rejonowego w Giżycku

z dnia 13 lutego 2017 r., sygn. akt I C 1209/16,

oddala apelację.

Bożena Charukiewicz

Sygn. akt IX Ca 584/17

UZASADNIENIE

Powódka Spółdzielnia Mieszkaniowa (...) w R. wniosła o zasądzenie od pozwanych A. P. (2), A. P. (1) i H. D. solidarnie kwoty 2429,56 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 17 października 2016r. do dnia zapłaty oraz kosztów procesu.

W uzasadnieniu wskazała, że przysługujące pozwanym A. P. (2) i A. P. (1) spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego położonego w R. przy ul. (...) zostało sprzedane w drodze licytacji sądowej i postanowieniem Sąd Rejonowy w Giżycku przysądził to prawo na rzecz nowych nabywców. Pozwani A. P. (1) i H. D. wraz z dwojgiem małoletnich dzieci nadal zamieszkują w tym lokalu. Pozwana A. P. (2), której prawo do lokalu przysługiwało do czasu wydania postanowienia o przysądzeniu własności zamieszkuje w domu pomocy społecznej. Należność żądana pozwem dotyczy należności z tytułu eksploatacji lokalu do dnia 16.10.2016 roku. Pozwani zobowiązani są do uiszczania opłat eksploatacyjnych związanych z utrzymaniem lokalu oraz należności za zużyty wodę, ale nie regulują powyższych zobowiązań. Pozwem objęto okres od VIII.2016r. do 16 X.2016r.

Pozwani A. P. (1) i H. D. wniesli o oddalenie powództwa.

W uzasadnieniu potwierdzili wprawdzie, że zajmują sporny lokal mieszkalny i nie uiszczają z tego tytułu żadnych opłat, ale jednocześnie podnieśli, że strona powodowa nie udowodniła swojego roszczenia.

W toku procesu powódka sprecyzowała żądanie i wniosła o zasądzenie od pozwanych A. P. (2), A. P. (1) i H. D. solidarnie kwoty 1312,43 zł (wynikającą z opłaty eksploatacyjnej) z odsetkami od kwoty 1303,90 zł od dnia 01.11.2016 roku do dnia zapłaty i solidarnie od pozwanych A. P. (1) i H. D. kwoty 1117,13 zł (z tytułu opłat za wywóz nieczystości stałych i zużytą wodę) z ustawowymi odsetkami od kwoty 1116,06 zł od dnia 01.11.2016 roku do dnia zapłaty.

Wyrokiem z dnia 13 lutego 2017 r. Sąd Rejonowy w Giżycku zasądził od pozwanych A. P. (1), A. P. (2) i H. D. solidarnie na rzecz powódki kwotę 1.312,43 zł z ustawowymi odsetkami od kwoty 1.303,90 zł od dnia 01.11.2016 r. do dnia zapłaty oraz solidarnie kwotę 100 zł tytułem kosztów procesu (pkt. 1 i 3). Ponadto zasądził od pozwanych A. P. (1) i H. D. solidarnie na rzecz powódki kwotę 1.117,13 zł z ustawowymi odsetkami od kwoty 1.116,06 zł od dnia 01.11.2016 r. do dnia zapłaty (pkt. 2). W pozostałej części postępowanie umorzył. Orzekł, że wyrok w stosunku do pozwanej A. P. (2) był zaoczny.

Sąd Rejonowy ustalił, że pozwanym A. P. (2) i A. P. (1) przysługiwało w okresie, którego dotyczy żądanie pozwu, spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego położonego w R. przy ul. (...) o powierzchni 60,50 m². W przedmiotowym lokalu przebywa także pozwana H. D. wraz z dwojgiem małoletnich dzieci.

Z tytułu zajmowania przedmiotowego mieszkania pozwani A. P. (2), A. P. (1) i H. D. zobowiązani są solidarnie do uiszczania na rzecz powodowej Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w R. miesięcznych opłat eksploatacyjnych w wysokości: - 2 zł/m² lokalu z tytułu opłaty eksploatacyjnej; - 1,40 zł/m² z tytułu funduszu remontowego; - 5,00 zł/m² z tytułu opłaty za centralne ogrzewanie lokalu nie wyposażonego w urządzenia do pomiaru zużytej energii cieplnej, tzw. podzielniki ciepła; - 6,50 zł/lokal z tytułu opłat za przeglądy instalacji; 13,00 zł/osobę zamieszkujejącą z tytułu opłat za wywóz nieczystości stałych. Ponadto pozwani zobligowani są do uiszczania opłat za zużytą wodę i odprowadzone nieczystości płynne według wskazań liczników wody i stawek określonych przez Przedsiębiorstwo (...) w R., przy kwartalnym systemie rozliczania.

Pozwani nie uiszcili w okresie objętym postępowaniem żadnych należności.

W ocenie Sądu Rejonowego powódka skutecznie wykazała wysokość zobowiązania. Przedłożyła bowiem wyciągi z ksiąg rachunkowych Spółdzielni oraz uchwały Spółdzielni, które stanowiły podstawę do uwzględnienia powództwa w całości. Sąd I instancji wyjaśnił, że podstawę zobowiązania pozwanych stanowi art. 4 ust. 2 oraz ust. 6 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych. Opierając się na powyższych przepisach Rada Nadzorcza powódki podjęła kolejne uchwały określające zasady ponoszenia oraz wysokość opłat eksploatacyjnych związanych z korzystaniem z lokali spółdzielczych.

Zasady ponoszenia opłat z tytułu wywozu i utylizacji nieczystości stałych oraz zużywanej wody i odprowadzanych w związku z tym nieczystości płynnych wynikają w przypadku nieczystości stałych z regulacji objętych ustawą z 13.09.1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz art. 4 ust. 6 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych. Stawki opłat zaś wynikają z uchwał Zgromadzenia (...) Związku (...). Zgodnie z uchwałą nr (...) z dnia 11.12.2014r. stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wynosiła 13 zł od każdej osoby zamieszkujejącej lokal. Kwestia opłat za zużytą wodę z kolei objęta jest taryfą zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków. Taryfy te ustalane są przez Przedsiębiorstwo (...) w R.. Obowiązujące w roku 2016 stawki to 3,42 zł/m³ netto wody i 5,65 zł/m³ netto ścieków.

O odsetkach ustawowych Sąd orzekł po myśli art. 481 § 1 i 2 k.c. w zw. z art. 4 ust. 6² ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych. O kosztach procesu Sąd I instancji orzekł na podstawie art. 98 § 1 k.p.c.

Powyższy wyrok zaskarżył apelacją pozwany A. P. (1) zarzucając wyrokowi naruszenie:

1. art. 233 § 1 k.p.c. i art. 316 k.p.c. przez błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyrokowania, niewłaściwą ocenę wiarygodności i mocy zebranych w sprawie dowodów, nieobjęcie swymi rozważaniami całokształtu materiału dowodowego i stanu rzeczy istniejącego w chwili zamknięcia rozprawy;

2. art. 512 k.c. w kontekście nieudowodnienia tak roszczenia powódki, jak i jego wysokości – wobec treści art. 6 k.c.;
3. art. 243 k.p.c. – powódka uprawdopodobniła jedynie istnienie roszczenia (art. 243 k.p.c.);
4. art. 328 § 2 k.p.c. przez błędną redakcję uzasadnienia zaskarżonego wyroku (pomylenie ustaleń z ocenami) oraz nieodniesienie się w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku do wszystkich dowodów i niezbędnych ocen tej sprawy;
5. prawa materialnego poprzez błędną wykładnię art. 691 k.p.c.;
6. przepisów postępowania, które mogło mieć wpływ na wynik sprawy, tj. art. 233 § 1 k.p.c. w związku z art. 253 k.p.c.;
7. sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego wskutek naruszenia przepisów postępowania, które mogło mieć wpływ na wynik sprawy, tj. art. 233 § 1 k.p.c. – poprzez dokonanie oceny dowodów w sposób niezgodny z zasadami logicznego rozumowania;
8. przepisów prawa – art. 98 k.p.c., art. 102 k.p.c., art. 6 k.c., art. 217 k.p.c., art. 328 § 2 k.p.c., art. 162 k.p.c., art. 224 § 1 k.p.c., co miało wpływ na wynik sprawy – na wynik orzeczenia;
9. nie odniesienie się do całego zebranego materiału dowodowego;
10. pominięcie różnych ważnych materiałów dowodowych, które miał przedłożyć pozwany, które mogło mieć znaczący wpływ na wynik sprawy – orzeczenia, korzystny dla pozwanego;
11. art. 5 k.c. – naruszenie przepisów prawa;
12. przejście obojętnie wobec okoliczności czyniących zadość zasadom współżycia społecznego.

Wskazując na powyższe zarzuty pozwany wniósł o:

1. zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od strony powodowej na rzecz pozwanego kosztów procesu według norm przepisanych za I i II instancję;
2. nieobciążanie pozwanego kosztami procesu w jakimkolwiek stopniu w myśl art. 102 k.p.c., z uwagi na jego trudną sytuację materialną – na wypadek innego rozstrzygnięcia niż oddalenie powództwa w całości;
3. uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Giżycku I Wydział Cywilny do ponownego rozpoznania z uwzględnieniem kosztów postępowania – procesu;
4. zmianę zaskarżonego wyroku w całości poprzez oddalenie powództwa oraz przyznanie na rzecz pozwanego kosztów postępowania przed Sądem pierwszej instancji według norm przepisanych;
5. przyznanie na rzecz pozwanego kosztów postępowania apelacyjnego według norm przepisanych;
6. zwolnienie w całości od kosztów sądowych w postępowaniu apelacyjnym z uwagi na trudną sytuację majątkową i ekonomiczną pozwanego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest niezasadna.

Ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd pierwszej instancji są prawidłowe i zasługują na akceptację. Sąd Okręgowy w pełni podziela ustalenia faktyczne i ocenę prawną tych ustaleń dokonaną przez Sąd Rejonowy. Zarzuty apelacyjne dotyczące naruszenia prawa procesowego i materialnego Sąd Okręgowy uznał za niezasadne.

Odnosząc się do zarzutów skarżącego, w pierwszej kolejności wskazać należy, iż zgodnie z art. 505⁹ § 1 k.p.c. apelację w postępowaniu uproszczonym można oprzeć na zarzutach naruszenia prawa materialnego przez jego błędną wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie oraz naruszenia prawa procesowego mogącego mieć wpływ na treść orzeczenia. Za taki zarzut nie sposób uznać zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c., który to jest zarzutem błędnego ustalenia przez Sąd I instancji stanu faktycznego w niniejszej sprawie. Zarzuty pozwanego sprowadzają się do polemiki z ustaleniami faktycznymi oraz oceną dowodów dokonaną przez Sąd Rejonowy. Tymczasem w postępowaniu uproszczonym z uwagi na ograniczenie kognicji Sądu odwoławczego oraz katalog zarzutów apelacyjnych, nie są skuteczne zarzuty, które dotyczą ustalenia faktów lub oceny dowodów. Wyjątek stanowi sytuacja, gdy wraz z takim zarzutem następuje powołanie się na nowe fakty i dowody, których strona nie mogła powołać w postępowaniu przed Sądem pierwszej instancji. W niniejszej sprawie okoliczność taka nie wystąpiła, a zatem brak jest podstaw do uwzględnienia tego zarzutu.

Analiza uzasadnienia apelacji prowadzi do wniosku, że pozwany kwestionuje fakt wykazania przez powódkę wysokości dochodzonego roszczenia oraz zasadność przyjęcia przez Sąd Rejonowy solidarnej odpowiedzialności pozwanych za dochodzone pozwem roszczenie.

W niniejszej sprawie nie budziła wątpliwości podstawa prawna żądania zapłaty przez pozwanego należności związanych z korzystaniem przez pozwanych z lokalu położonego w R. przy ulicy (...). Podstawę prawną roszczenia powodowej spółdzielni stanowi art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych (j.t. Dz.U. z 2013r. poz. 1222). Zgodnie z tym przepisem członkowie spółdzielni, którym przysługują spółdzielcze prawa do lokali, są obowiązani uczestniczyć w pokrywaniu kosztów związanych z eksploatacją i utrzymaniem nieruchomości w częściach przypadających na ich lokale, eksploatacją i utrzymaniem nieruchomości stanowiących mienie spółdzielni przez uiszczanie opłat zgodnie z postanowieniami statutu.

Podkreślić należy, iż zgodnie z ogólną zasadą ciężaru dowodu wyrażoną w art. 6 k.c., powódka powinna wykazać podstawę dochodzonego roszczenia, jak i udowodnić jego wysokość, co w ocenie Sądu Okręgowego uczyniła.

Z dokumentów przedstawionych przez powódkę wynika, że pozwanym A. P. (2) i A. P. (1) przysługiwało w okresie objętym pozwem własnościowe spółdzielcze prawo do lokalu mieszkalnego przy ul. (...) w R.. Pozwany w związku z tym obowiązany był do uczestniczenia w pokrywaniu kosztów związanych z eksploatacją i utrzymaniem lokalu i nieruchomości wspólnych. Powódka dołączyła do pozwu dokumenty, z których wynikała wysokość dochodzonego roszczenia. W aktach sprawy znajdują się podpisane przez osoby uprawnione do reprezentacji spółdzielni, wyciągi z konta przedstawiające wysokość zadłużenia pozwanych (k. 24-25, k. 78-79). Dołączone zostały również uchwały spółdzielni ustalające stawki należności związanych z korzystaniem z lokalu (k. 7, 8, 10, 11-13, 14-16, 17). Powódka wykazała więc w jaki sposób i na jakiej podstawie dokonała wyliczenia należności składających się na zadłużenie pozwanych.

W tych okolicznościach, twierdzenia pozwanego odnośnie braku wskazania przez powódkę wysokości dochodzonego roszczenia, należy uznać za bezzasadne.

Dodatkowo należy podzielić stanowisko Sądu Rejonowego, który przyjął solidarną odpowiedzialność pozwanych. Stosownie do treści art. 4 ust. 6 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych, za opłaty związane z eksploatacją i utrzymaniem nieruchomości w częściach przypadających na lokale, eksploatacją i utrzymaniem nieruchomości stanowiących mienie spółdzielni odpowiadają solidarnie z członkami spółdzielni, właścicielami lokali niebędącymi członkami spółdzielni lub osobami niebędącymi członkami spółdzielni, którym przysługują spółdzielcze własnościowe prawa do lokali, osoby pełnoletnie stale z nimi zamieszkujące w lokalu, z wyjątkiem pełnoletnich zstępnych pozostających na ich utrzymaniu, a także osoby faktycznie korzystające z lokalu.

Z powyższego przepisu wprost wynika, że spółdzielnia może żądać całości lub części świadczenia od wszystkich dłużników łącznie, od kilku z nich lub od każdego z osobna, a zaspokojenie wierzyciela przez któregośkolwiek z dłużników zwalnia pozostałych (art. 366 § 1 k.c.).

Za oczywiście niezasadny uznać należy zarzut naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. Zgodnie bowiem ze stanowiskiem wyrażanym w judykaturze, strona może powołać się na zarzut wadliwego sporządzenia uzasadnienia i zarzut taki można ocenić jako zasadny, gdy z powodu braku w uzasadnieniu elementów wskazanych w art. 328 § 2 k.p.c. zaskarżony wyrok nie poddaje się kontroli instancyjnej (wyroki Sądu Najwyższego z dnia 26 listopada 1999 r., III CKN 460/98, oraz z dnia 26 lipca 2007 r., V CSK 115/07). Jednakże w niniejszej sprawie uzasadnienie Sądu Rejonowego zawiera wszystkie wymagane przez ustawodawcę elementy, a Sąd Okręgowy opierając się na jego treści mógł przeprowadzić kontrolę orzeczenia.

Nie ma racji skarżący, iż Sąd Rejonowy bezpodstawnie pominął okoliczność, że pozwany złożył oświadczenie o odstąpieniu od umowy o zaopatrzenie w wodę i odprowadzenia ścieków. Bezspornym w sprawie było to, iż pozwani w okresie dochodzonym w pozwie zamieszkiwali w lokalu położonym w R. przy ul. (...). Skoro zatem pozwani zajmują wymieniony lokal, to na podstawie ww. przepisów są zobowiązani do ponoszenia opłat związanych z jego korzystaniem.

Niezasadny jest zarzut pozwanego naruszenia art. 5 k.c. Nie sposób uznać żądania powódki zapłaty od pozwanych opłat związanych z korzystaniem przez nich z lokalu za nadużycie prawa. Nie można aprobować sytuacji, gdy koszty utrzymania lokalu zajmowanego przez pozwanych będą ponosili pozostali członkowie spółdzielni, a tak jest w sytuacji nieuiszczenia przez pozwanych należnych opłat. Nie można tego uznać za słuszne i moralnie poprawne. Takie postępowanie pozwanych zasługuje na dezaprobatę.

Wbrew zarzutom apelacji nie doszło również do naruszenia art. 98 k.p.c. i art. 102 k.p.c. Koszty procesu w niniejszej sprawie stanowi jedynie opłata od pozwu w kwocie 100 zł. Mieści się ona w granicach możliwości finansowych trzech pozwanych. Brak jest podstaw do odstąpienia od ogólnej zasady odpowiedzialności za wynik procesu, zwłaszcza, że niniejsza sprawa nie jest pierwszą sprawą o zapłatę kosztów utrzymania lokalu mieszkalnego zajmowanego przez pozwanych.

Mając zatem na uwadze wskazane wyżej okoliczności Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. orzekł, jak w wyroku.

Bożena Charukiewicz